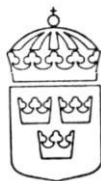

Motion till riksdagen

1988/89: Ub236

av Birgitta Rydle och Karl-Gösta Svenson
(båda m)

Svenska som andraspråk för invandrarelever i
gymnasieskolan

Mot.
1988/89
Ub236 – 242

Internationellt sett är den svenska ungdomsskolan i dag väl rustad för att planera och genomföra olika former av minoritetsundervisning. Detta är vi stolta över, men det förpliktar också till ett fortsatt, genomtänkt utvecklingsarbete. Alla områden är dock inte lika väl tillgodosedda, vilket hindrar efterlängtdade helhetslösningar. Svenska som andraspråk i gymnasieskolan väntar ännu på avgörande regeringsbeslut. Ämnet finns, men utan tim- och kursplaner och utan betygsättning.

En förutsättning för att eleverna skall kunna följa undervisningen i gymnasieskolan är att svenska för dem inte ligger på nybörjarstadiet utan utgör en fortsättning på grundskolans eller introduktionskursernas svenskundervisning. Skolan bedömer om stödundervisning i svenska är tillfyllest för invandrareleverna eller om de skall ha rätt till undervisning i ämnet svenska som andraspråk. De elever som får denna rätt erhåller inte betyg i ämnet. Betyget i svenska blir av naturliga skäl mycket lågt, och invandrar-elevens hela betygsprofil blir "orättvis".

Vad som i övrigt kan sägas om betyg i allmänhet – de är motivations-skapande, informerande etc – gäller i hög grad ett betyg i just detta ämne, där invandrarungdomar har en god chans att göra sig själva rättvisa. Betyget i svenska som andraspråk kan också utgöra en värdefull prognos beträffande elevens möjligheter till fortsatta studier. Vad gäller behörigheten till högskola måste dock betyg i svenska krävas.

Vi anser att ämnet svenska av pedagogiska och organisatoriska skäl bör kunna utbytas mot ämnet svenska som andraspråk enligt särskild studieordning – med metoden att det studeras som andraspråk men med målet att uppnå förstaspråksnivå. Eleverna bör också ha rätt att komplettera sitt betyg i svenska för behörighet till högskola.

SÖ föreslår i år liksom förra året att gymnasieelever skall kunna studera ämnet svenska som andraspråk helt eller delvis i utbyte mot ämnet svenska och/eller något annat ämne eller som utökad studiekurs och att betyg ges när eleven får två veckotimmars undervisning eller mer i svenska som andraspråk.

Utbildningsministern biträder inte heller i år SÖ:s förslag.

Redan 1983 redovisade SÖ ett förslag, enligt vilket betyg skulle sättas i svenska som främmande språk, numera svenska som andraspråk. Från moderat håll hade vi dessförinnan och har sedan vid upprepade tillfällen fört fram detta förslag.

Tanken på svenska som andraspråk såsom självständigt ämne stöds av praktiskt taget all skol- och språkexpertis – SÖ, finsk-svenska utbildningsrådet, lärarutbildare, forskare etc. SPRINS-gruppen vid Göteborgs universitet har som resultat av sin forskning och sina analyser kommit fram till att det är oundgängligen nödvändigt att den syn som skall ligga till grund för undervisning av elever ur språkliga minoritetsgrupper inte är ett stöd-tänkande utan en medveten tvåspråkighetssyn. Ämnet svenska som andraspråk kan alltså inte jämföras med stödundervisning i modersmålssvenska för svaga svenska elever.

Under senare år har andra nya ämnen tillkommit i gymnasieskolan – teknik, konsumentkunskap m. fl., vilka åtföljs av centrala råd, anvisningar och fortbildningsinsatser. Utbildningsministerns bristande förståelse för svenska som andraspråk bidrar till att befästa ämnets låga status och svaga ställning i skolväsendet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen begär att regeringen utfärdar direktiv beträffande ämnet svenska som andraspråk i enlighet med SÖ:s förslag.

Stockholm den 19 januari 1989

Birgitta Rydle (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Mot. 1988/89
Ub236